

2023 YILI SOSYAL GELİŞMEYİ DESTEKLEME PROGRAMI (2023 SOGEP)

BİLGİ NOTU

İşbu bilgi notu Ajansın geçmiş yıllardaki SOGEP tecrübelerine istinaden genel bir çerçeve çizme amaçlı hazırlanmış olup Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Bakanlık) tarafından 2023 SOGEP'e yönelik belirlenecek usul ve esaslara göre değişiklik gösterebilecektir.

Mevcut durumda Bakanlık tarafından 2023 SOGEP'e ilişkin bir takvim yayınlanmamış olup geçmiş yıllarda da yaptığımız üzere Ajans olarak sürece etkin bir şekilde hazırlanabilmek adına ön proje başvuru süreci başlatılmıştır. Bu çerçevede sürecin aşağıdaki takvime göre yürütülmesi planlanmaktadır. Bununla birlikte takvimi etkileyecek nitelikte herhangi bir gelişme olması durumunda, yeni takvime ilişkin olarak ayrıca bilgilendirme yapılacaktır.

#	Faaliyet	Öngörülen Tarih
1	2023 SOGEP Sürecinin Başlatılması	15.11.2022
2	Bilgilendirme Toplantısı https://us06web.zoom.us/j/83303590417?pwd=NzQ0N1NRd1NhMG42d1ZkVXU0ZVdpQT09 Toplantı No: 833 0359 0417 Şifre: 315514	23.11.2022 14.30
3	Proje Ön Başvurusu Son Tarih	27.01.2023
4	Bakanlığa Sunulacak Projelerin Belirlenmesi	24.02.2023
5	Bakanlığa Sunulacak Projelerin Geliştirilmesi	01.03.2023 - 21.04.2023
6	Projelerin KAYS Girişlerinin Tamamlanması	24.04.2023 - 28.04.2023

1) SÜRECE İLİŞKİN ÖNEMLİ HUSUSLAR

- Bakanlık tarafından kalkınma ajanslarının 2022 ve 2023 yılları için ortak teması **genç istihdamı** olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, 15-34 yaş arasındaki kişilerin istihdamını öngören ve bu istihdama doğrudan katkı sunacak projeler geliştirilmesi önem arz etmektedir. Bununla birlikte geçmiş dönem teması olan **kaynak verimliliği** konusunun da projeler kapsamında dikkate alınması önerilmektedir.
- Önceki yıllarda geliştirilen projelerde genel kullanıma yönelik hediye eşyalar ve yöresel ürünlere fazlaca yoğunlaşmıştır. Tekrar eden projelerin Bakanlık tarafından desteklenme ihtimali düşeceğinden 2023 yılında dijital dönüşüm, yeni teknolojiler ve geleceğin mesleklerini odağına alan projeler ile gençlerin sahip olması gereken 21. yüzyıl becerilerini kazanabilmeleri suretiyle istihdam edilebilirliklerini artıran projelerin avantajlı olacağı değerlendirilmektedir.
- Her ne kadar Ajans başvuru sahibini proje yazım sürecinde yönlendirip ona mentorluk yapsa da **projenin asıl sorumlusu başvuru sahibi ve ortaklarıdır**. Bu bağlamda proje sunmak ve başarılı olması durumunda projeyi uygulamak **tamamen başvuru sahibinin sorumluluğundadır**.
- Özellikle sürdürülebilir bir gelir modeli öngören projelerde, ciro üzerinden belirli bir payın asgari 5 (beş) yıl süreyle Ajansa aktarımının yapılması ilgili projenin başarısını olumlu yönde etkileyecektir.
- Başvuru sahibi kurum/kuruluşun yetkili/yasal temsilcisinin ve görevlendirilen proje ekibinin projenin amacına, çıktılara ve faaliyetlerine vakıf olması; projenin sözleşme imzalama ve uygulama aşamasında başarısızlığa uğrama riskini azaltacaktır.

- e) Projelerin başarısı için tek bir kriter (istihdam, nakdi eş finansman, atıl bina kullanımı, gelir paylaşımı, kaynak aktarımı) yeterli olmayıp proje tüm faaliyetleri ile tutarlı bir biçimde kurgulanmalıdır.
- f) İstihdam öngörülen projelerde, istihdam edilecek kişilere ödenecek ücret ve diğer mali yükümlülükler dikkate alınmalı, bu maliyetlerin projeden elde edilecek gelirler veya kurum/kuruluşun öz kaynakları ile karşılanabileceği göz önünde bulundurulmalı, sadece projenin başarılı olması için gerçekleşmesi mümkün olmayan istihdam öngörülerinde bulunulmamalıdır.
- g) Proje ortakları ve iştirakçilerinin çokluğu değil, projedeki rolleri ve projeye katkısı önemlidir. Bu kapsamda, projede somut katkısı ve desteği olmayan hiçbir paydaş ortak veya iştirakçi olarak projeye dâhil edilmemelidir.
- ğ) Proje başvuru formundaki hedefler ile performans göstergeleri uyumlu olmalıdır. Performans göstergelerine yazacağınız hedefler proje uygulama süreci sonunda gerçekleştirilmiş olmalı, göstergelere proje uygulama süresinden sonra gerçekleşmesi planlanan hedefler eklenmemelidir. Projelerin başarılı olması durumunda tarafınızla imzalanacak sözleşmede performans göstergelerinin gerçekleşmesi ayrıca hüküm altına alınacak, gerçekleşmemesi durumunda belli oranlarda cezai yaptırımlar uygulanacaktır.
- h) Çıktısı ürün veya hizmet olan projelerdeki ürün/hizmet satış hedefleri ve satış fiyatları piyasa ile uyumlu olmalıdır. Bu bağlamda üretilecek ürünlerin rekabetçi olabilmesi adına hem pazar araştırması iyi yapılmalı hem de iyi bir üretim ve markalaşma stratejisi hazırlanmalıdır.
- ı) Mevzuatı gereği satış yapamayacak, fatura düzenleyemeyecek kurum/kuruluşların proje hazırlama aşamasında proje kapsamında üretilecek ürün/hizmetlerin satışına ilişkin bir strateji geliştirmesi ve bunu proje başvuru formuna yazması büyük önem arz etmektedir. Aksi takdirde uygulama aşamasında çözüm bulmaya çalışmak hem projenin faaliyetlerini geciktirmekte hem de projenin başarısız olma riskini artırmaktadır.
- i) Mevzuatı gereği yeni istihdam yapamayacak veya istihdam için izin alamayacak kurum/kuruluşlar, proje hazırlama aşamasında bu hususu göz önünde bulundurmalıdır. Proje kapsamında yeni istihdam öngörüyorsanız bunu doğru paydaşlar üzerinden kurgulamalıdır.
- j) Proje uygulama yerine ilişkin her türlü izinlerin alınmış olması ve bunların proje başvuru formu ile birlikte sunulması gerekmektedir. Özellikle hedef grubu engelli bireyler olan projelerde uygulama alanlarının engelli bireylerin kullanımına uygun olması ve ilgili mevzuat gereksinimlerini karşılaması zorunludur.
- k) Destek oranının kar amacı gütmeyen kurum/kuruluşlar için %90'a (yüzde doksan) kadar çıkabilecek olması bir hak olarak görülmemeli, projenin başarısı ve sahiplenme düzeyi açısından maksimum eş finansman sağlanması hususu gözetilmelidir.
- l) Projenin kurgulanması, yazılması ve uygulanması aşamalarında aynı ekibin görev alması projenin sağlıklı bir şekilde yürütülme ihtimalini kuvvetlendirecektir.
- m) Proje gerekçelendirme bölümünde Bakanlık tarafından yapılan YER-SİS çalışmalarına atıfta bulunulması projenin önceliklendirilmesi açısından faydalı olacaktır.
- n) Proje başvuru formu ve diğer dokümanlar Türkçe yazım ve dilbilgisi kurallarına dikkat edilerek özenli bir şekilde hazırlanmalıdır. Cümlelerin çok uzun olması anlatım bozukluklarına yol açabileceği için cümleler kısa, açık ve anlaşılır olmalıdır. Proje bütçesi ve iş planı gerçekçi, detaylandırılmış bir şekilde sunulmalıdır.
- o) Projede aynı katkı olarak sunulacak unsurlar ve özel sektörün iştiraki projenin desteklenme ihtimalini artıracaktır. Ancak bu aynı katkıların ve özel sektör iştiraklerinin gerçekçi, uygulanabilir ve protokollerle teminat altına alınmış olması gereklidir.

2) SOGEP'İN HEDEFİ NEDİR?

SOGEP'in hedefi; uygulandığı illerde, yerel dinamikleri harekete geçirerek yoksulluk, göç ve kentleşmeden kaynaklanan sosyal sorunları gidermek, değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara karşılık vermek, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılmalarını sağlamak, istihdam edilebilirliği artırmak, sosyal içermeyi, sosyal girişimciliği ve yenilikçiliği desteklemek ve sosyal sorumluluk uygulamalarını yaygınlaştırmaktır.

3) SOGEP'İN ÖNCELİKLERİ NELERDİR?

SOGEP'in 4 önceliği bulunmakta olup bunlar aşağıda açıklanmıştır:

İstihdam Edilebilirliği Artırmak

- Toplumun dezavantajlı kesimlerinin istihdama katılımının kolaylaştırılmasına ve mesleki bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine,
- Genç istihdamını artırmaya,
- İldeki ve bölgedeki ihtiyaçlara uygun alanlarda nitelikli ve üretken beşerî sermayenin geliştirilmesine, yönelik projeler.

Sosyal Girişimcilik ve Yenilikçilik

- Sosyal girişimlerin kurulmasına ve kapasitelerinin artırılmasına,
- İstihdam edilebilirliğe ve sosyal içermeye ilişkin yenilikçi modeller geliştirilmesine,
- Sosyal girişimcilik ve sosyal yenilikçilik alanlarında hizmet veren/verecek olan kuruluşların işleteceği, ekosistem güçlendirmeye yönelik merkezler, sosyal laboratuvarlar ile kuluçka ve hızlandırıcı programların uygulanmasına, yönelik projeler.

Sosyal İçerme

- Sosyal yardım alan kesimin gelir düzeyinin artırılmasına,
- Toplumun dezavantajlı kesimlerinin yaşam kalitelerinin yükseltilmesine,
- Dezavantajlı kesimlere sunulan hizmetlerin kalitesinin artırılmasına,
- Dezavantajlı çocuk ve gençlerin yetenek gelişimi ve teknoloji kullanma becerilerinin geliştirilmesine, yönelik yenilikçi ve model nitelikli projeler.

Sosyal Sorumluluk

- Bölge öncelikleriyle kâr amacı güden kesimin sosyal sorumluluk faaliyetlerini uyumlaştırmaya,
- Program öncelik alanlarına ve/veya tespit edilen farklı sosyal bir sorunun çözümüne, yönelik yenilikçi ve model nitelikli projeler.

4) ÖNCELİKLİ OLABİLECEK KONULAR NELERDİR?

SOGEP kapsamında aşağıdaki nitelikteki projelere öncelik verilebilir:

- ✓ Genç, kadın ve engellilerin istihdamını hedefleyen, yenilikçilik, ortaklık ve iş birliği boyutu güçlü projeler
- ✓ Doğrudan sosyal sorumluluk projesi olmasa da özel sektörün içerisinde yer aldığı ve nakdi eş finansman katkısı sunmayı taahhüt ettiği projeler
- ✓ Proje kapsamında kullanılması öngörülen fiziksel mekânın sıfırdan bir inşaat yerine atıl kamu binalarının değerlendirilerek karşılanmasını öngören projeler

5) DESTEKLENMEYECEK PROJELER NELERDİR?

SOGEP kapsamında aşağıdaki nitelikteki projeler veya proje bileşenleri desteklenmez:

- × Temel sosyal hizmet sunumuna yönelik yenilikçi niteliği olmayan projeler
- × Yurtdışı ziyaret ile yurtdışı seminer, konferans, eğitim vb. faaliyetleri içeren proje kalemleri
- × Sosyal yardım ve nakdi sosyal transfer mahiyetindeki unsurlar içeren projeler
- × Okul derslerini takviye amaçlı etüt faaliyetleri ve sınavlara hazırlık amacı taşıyan kurs projeleri
- × Proje amaçları ile ilişkilendirilmemiş ve sürdürülebilirliği zayıf eğitim faaliyetlerine odaklanan projeler
- × Hâlihazırda başka bir kurum tarafından rutin olarak sunulan hizmetleri içeren projeler
- × Hedef kitle ile faaliyetleri arasında ilişki kurulamayan projeler
- × Sosyal sorunların tespiti ve bu sorunların çözümüne ilişkin sosyal araştırma, analiz ve raporlama faaliyetleriyle sınırlı projeler
- × Hâlihazırda başka bir finansman kaynağından desteklenen projeler
- × TR33 Bölgesi illeri dışında uygulanması planlanan projeler

6) KİMLER PROJE SUNABİLİR?

SOGEP kapsamında aşağıdaki kurum/kuruluşlar proje sunabilir:

- Kamu kurum ve kuruluşları
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
- Birlikler
- Kooperatifler
- Sivil toplum kuruluşları
- Organize sanayi bölgeleri
- Sanayi siteleri
- Serbest bölge işleticileri
- Teknoloji transfer ofisi şirketleri ile teknoloji geliştirme bölgesi
- Endüstri bölgesi ve iş geliştirme merkezi gibi kuruluşların yönetici şirketleri
- Kâr amacı güden tüzel kişiler (yalnızca sosyal sorumluluk projeleri için)

7) PROJE BAŞINA DESTEK LİMİTLERİ NEDİR?

- Geçmiş yıllarda asgari 1 milyon TL bütçeli projeler desteklenmiştir.
- Kamu kurumları ile kâr amacı gütmeyen kuruluşların sahibi olduğu projelerde eş finansman katkısı asgari %10 (yüzde on) olarak aranmıştır.
- Kâr amacı güden kuruluşların başvuru sahibi olduğu sosyal sorumluluk projelerinde eş finansman katkısı asgari %50 (yüzde elli) olarak aranmıştır.

8) PROJE UYGULAMA SÜRESİ NEDİR?

Proje uygulama süresi asgari 12, azami 18 ay olacaktır.